

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Οι βίαιες εκδηλώσεις χαρακτηρίζουν τη ζωή των εφήβων, επειδή:

- έχουν επαναστατικό τρόπο σκέψης, επιδιώκοντας να αλλάξουν τα καθιερωμένα,
- δεν αποδέχονται την εξουσία και εναντιώνονται στους φορείς της, αλλά και στην επικρατούσα ιδεολογία,
- υπηρετούν ακραίες ιδεολογίες και εντάσσονται σε παραβατικές ομάδες,
- διακρίνονται από αρνητική διάθεση.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Η αντωνυμία «αυτό» αναφέρεται στο νόημα της προηγούμενης περιόδου, δηλαδή στη διείδυση και ανάπτυξη της βίας στον κόσμο των εφήβων.
- Με το συγκεκριμένο ερώτημα ο αρθρογράφος διευκολύνει τη μετάβαση σε όσα θα υποστηρίξει στη συνέχεια της παραγράφου, επιτυγχάνοντας τη συνοχή του λόγου μεταξύ των περιόδων. Πρώτα θέτει το ερώτημα, κινητοποιώντας το ενδιαφέρον του αναγνώστη και προβληματίζοντάς τον, και έπειτα απαντά σε αυτό με τρόπο άμεσο και παραστατικό. Με την απάντησή του καταγράφει τις προϋποθέσεις της ανάπτυξης βίαιης συμπεριφοράς εκ μέρους των εφήβων και έτσι συνδέει τη θεματική περίοδο με τις λεπτομέρειες-σχόλια της παραγράφου.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Με τα εισαγωγικά («να αλλάξουμε τον κόσμο και να τον αλλάξουμε τώρα») ο αρθρογράφος παραθέτει αυτούσια τα λόγια των εφήβων.
- Η παρένθεση (γονείς, δασκάλους, αστυνομικούς, κρατικά όργανα εν γένει) έχει εξηγηματικό ρόλο, καθώς διασαφηνίζεται ποιοι είναι οι φορείς της εξουσίας.
- Εντός της διπλής παύλας (-δίχως άρτιο γνωσιακό εξοπλισμό και όραμα-) ο αρθρογράφος

περικλείει ένα συμπληρωματικό, αλλά σημαντικό σχόλιο που αφορά τα ανεπαρκή εφόδια των νέων.

- Με το θαυμαστικό (*οποιαδήποτε!*) εκφράζεται έκπληξη και αποστροφή για το γεγονός ότι οι νέοι είναι διατεθειμένοι να κάνουν οποιαδήποτε εργασία, προκειμένου να επιβιώσουν.
- Η άνω και κάτω τελεία (*Αποτέλεσμα:*) χρησιμοποιείται, για να εξηγήσει ο αρθρογράφος ποιο είναι το αποτέλεσμα όσων έχει καταγράψει στην τρίτη παράγραφο, αλλά και για να δώσει έμφαση σε αυτό.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ανάμεσα στον πατριό και στα παιδιά είχε αναπτυχθεί μια σχέση αμοιβαίας αγάπης:

- Τα τρία μεγαλύτερα παιδιά γνωρίζουν ότι είναι πατριός τους, αλλά τον αγαπούν, αφού:
 - περιμένουν με ανυπομονησία να τον προϋπαντήσουν στο δρόμο, μέσα στη μεσημεριανή ζέστη («η μέρα ντάλα», «μην αντέχοντας... ένταση»),
 - του χρωστούν ευγνωμοσύνη, καθώς φροντίζει τα ίδια και τη μητέρα τους («πλάγιαζε με... γιατρό»),
 - αποκτά στα μάτια τους θεϊκές διαστάσεις («μας κεραύνωνε... του», «δρασκελώντας τις κορφές», «όρθιο Δία»).
- Το μικρότερο κορίτσι εκδηλώνει άμεσα την αγάπη του («αμολιόταν... μέρος του»), ενώ τα τρία μεγαλύτερα δεν ξέρουν πώς να του εκφράσουν τα συναισθήματά τους («η αμηχανία μας... αρκετά»).
- Ο πατριός φανερώνει έμπρακτα τη στοργή και την αγάπη του, αφού ικανοποιεί τις βιοτικές ανάγκες των παιδιών και επιπλέον αστειεύεται και παίζει μαζί τους («γέλαγε τρανταχτά... στο χορό») με τον πιο βιωματικό τρόπο. Ταυτίζεται με τα παιδιά σαν να ήταν αληθινός τους πατέρας.
- Η σχέση αυτή αναπτύχθηκε
 - χάρη στην εντιμότητα και στην άδολη αγάπη του πατριού, ίσως και στην αδυναμία του να αποκτήσει δικά του παιδιά,
 - εξαιτίας της ανάγκης των παιδιών να ξαναβρούν την πατρική παρουσία.
- *Ο/η μαθητής/μαθήτρια αναμένεται να εκφράσει τις δικές του/της σκέψεις, αρκεί αυτές να εκπορεύονται από το κείμενο και να μη διατυπώνονται με τρόπο αυθαίρετο.*